

బిచ్చగాడు

ఆ వూరికి దూరంగా ఒక మర్రిచెట్టు వుంది. అది పెద్ద మర్రిచెట్టు. దాన్ని ఎవ్వరయినా, నాబోటి వాళ్ళు వుండటానికి నాటారో, ఏ విత్తువడి మొలిచిందో నాకు తెలియదు. ఊడలుదిగి పెద్ద మండువా లోగిలికిమల్లే వుంటుంది. పది ఇరవయి కాపరాలు ఆ చెట్టుకింద బతుకుతున్నాయి. ఏదో అందరికీ బాగానే జరుగుతావుంది.

ఆ చెట్టుకింద వుండే మే మందరం బిచ్చగాళ్ళమే. కుంటివాళ్ళం, గుడ్డివాళ్ళం, నోరులేనివాళ్ళం-రకరకాలవాళ్ళం ఉన్నాం.

ఆ వూరికి దగ్గరలో ఉన్న కొండమీద ఒక పెద్ద దేవుడిగుడి వుంది. అక్కడికి చాలామంది పెద్ద పెద్దవాళ్ళు వస్తూంటారు. కార్లులోకూడా వస్తూంటారు. కార్లు కొండమీదకి వెళ్ళవు. కొండకింద ఆపి వచ్చినవాళ్ళు కొండఎక్క వలసిందే. అందుకని బిచ్చగాళ్ళం అంతా కొండకిందే కూర్చుంటాం. సోలుపుగా కూర్చుంటే వచ్చేవాళ్ళూ పొయ్యేవాళ్ళూ ఎవ్వరికి ఇష్టం వచ్చింది వాళ్ళు విడిలించిపోతుండేవారు.

అయితే నేను మొదటినుంచీ ఇక్కడ వుండేవాణ్ణి కాదు. మా దొక వల్లెటూరు. మొదట్లో మాకు కాస్త పొలం కూడా వుండేది. నా చిన్న తనంలో మా వూరు జమీందారు, మా పొలం అన్యాయంగా ఆక్రమించుకొని మమ్మల్ని ఆ గ్రామనుంచి వెళ్ళగొట్టాడు. మా అయ్యా, అమ్మా, నేనూ బతకటానికి పట్టణం వచ్చాం. అప్పటికి నాకు ఆరేడు ఏళ్ళు వుంటే. మేము పట్టణం వచ్చిన వారంరోజులకే మా అమ్మకూ, నాన్నకూ స్కోటకం పోసి చచ్చిపోయారు. అక్కడితో నేను ఒంటిగాణ్ణి అయిపోయాను. నా బతుకు నేనే బతకవలసి వచ్చింది.

మేము పున్న గుడిసెవక్కన ఒక గుడ్డిమనిషి వుండేది. ఆమెకు

ఎవ్వరూలేదు. రోజూ ఎవ్వరో ఒకరు ఆమెను అడుక్కుంటానికి వూళ్ళోకి తీసుకు వెళ్తుండేవారు. అట్లా తీసుకు వెళ్ళినందుకు ఒచ్చిందాంట్లో ఆమె భాగం పెట్టేది. నాగతి చూచి, “ఇంకొకళ్ళను పెట్టుకోవటం ఎందుకు? నువ్వేరా అబ్బాయి, జతగా” అన్నది ఆ గుడ్డిమనిషి. ఆ రోజు మొదలుకొని అడుక్కోతానికి ఆమెతో నేను వెళుతుండేవాణ్ణి. ఒచ్చిందాంట్లో ఆమె ఏ కాస్తో ఇస్తే పొట్టపోసుకునేవాణ్ణి.

మామూలుగా మేము కాపీహోటళ్ళదగ్గర ఎక్కువగా వుంటూ వుండేవాళ్ళం. అక్కడే డబ్బుకాస్త దొరుకుతుండేది. తిని బయటకు వచ్చేటప్పుడు వాళ్ళచేతుల్లో చిల్లర వుంటూ వుండేది. అప్పుడు అడిగితే ఏ నయాపైసో మా బొచ్చెలో వేసి వెళుతుండేవాళ్ళు. ఒక్కమనిషి వున్నప్పుడు అడిగితే చీదరించుకొని పోయేవాళ్ళుకూడా, జతగాళ్ళు వున్నప్పుడు అడిగితే ఇస్తారు. అడగ్గానే ఇవ్వనివాళ్ళు వెంటపడి అడిగితే యిస్తారు. “ఒకసారి లేదంటే పోరాదూ! ఎందుకట్లా విసిగిస్తావు?” అని అనేవారు గాని విసిగించకుండా యిచ్చేవాళ్ళు చాలా తక్కువగానే వుండేవాళ్ళు. పైగా మేము అడిగినట్టూ, తాము ఇవ్వనట్టూ పదిమందికీ తెలుస్తుందనుకున్నప్పుడే ఇచ్చేవాళ్ళు.

అట్లా కొన్నాళ్ళు జరిగినై.

మా గుడిసెకు ప్రక్కనే వగటి భాగవతులు ఉండే వాళ్ళు. అందులో ఒకడు పిట్టలదొర వేషం వేస్తూ వుండేవాడు. అప్పుడప్పుడూ మా గుడిసెలోకి వచ్చి ఆ కబుర్లూ ఈ కబుర్లూ చెప్పి నవ్విస్తూ వుండేవాడు. ఎట్లాకుదిరిందో వాడికి యీగుడ్డిమనిషికి జత. బాగా జత కదిరింది. ఏ కాస్త తీరిక వున్నా ఇద్దరూ కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కూర్చునేవాళ్ళు. గుడ్డిమనిషికి వాడితో చెప్పుకునే కబుర్లు ఏముండేయో!

వాడికిమాత్రం ఎందుకనో నేనంటే గిట్టేదికాదు. నేను ఎప్పుడు కనిపించినా కొరకొర చూస్తూండేవాడు. నెమ్మది నెమ్మదిగా ఆ గుడ్డిమనిషికికూడా అంతకుముందు నామీద వున్న ఇష్టం తగ్గమొదలు పెట్టింది.

చీటికి మాటికి పోట్లాడేది. ఏమాటవడితే ఆ మాట అనేది, ఎదురుతిరిగి పోట్లాడి లాభం లేదని నేను తోసుకు తిరిగాను. నాదారిన నన్ను పొమ్మంటే గడిచేది ఎట్లా!

ఒకరోజు నేను నూకలు కొనుక్కురావటానికి బజారు వెళ్ళి తిరిగి వచ్చేటప్పటికి ఆమె ఏడుస్తూకూర్చుంది. ఎందుకా అని నేను గాభరా వడ్డాను. అడగటానికి జంకుపుట్టి ఇటూ అటూ కాసేపు తచ్చాడాను. చివరికి ఆమె గుండె బాదుకుంటూ చెప్పింది. తన చందవాపెట్టెలో వున్న పాతిక రూపాయలూ కాజేసి, ఆ పగటివేషగాడు, ఎక్కడికో పారిపోయాడట.

అప్పుడు నాకు తెలిసింది. వాళ్ళ జోస్తి చాలాలోతుకు వెళ్ళిందని. ఆ గుడ్డిమనిషికి కడుపు. ఆ మాట తెలిసేబప్పటికి నాకు తలతిరిగినంత పని పని అయింది. నేను ఈనాడు పట్టణంలో బతుకుతున్నా అసలు పల్లెటూరు వాణ్ణి. నేనీ నాడు పొట్టకోసం అడుక్కుతింటున్నా, ఇంత నీచానికి పాల్పడే మనుష్యులుండారని నేను ఎప్పుడు అనుకోలేదు. ఆ పగటి భాగోతుడు అప్పుడు అక్కడ వుంటే, తరువాత ఏమన్నా కానీ ముందు మక్కెలు యిరగతన్నేవాణ్ణి. కాని ఏమనుకొని ఏం లాభం? వా డక్కడ లేడు. తనపని తను పూర్తి చేసుకుని దాటిపోయాడు. తన మకిలి ఆ గుడ్డి మనిషికి అంటించి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ మకిలి పెరిగి పెద్దదై ఆ గుడ్డిమనిషిని పూర్తిగా కుంగదీసింది. ఈ సంగతి చుట్టుపక్కలవాళ్ళకి తెలిసి సూటి పోటుమాటలు అనజొచ్చారు. అడుక్కోటానికి బయటకు తీసుకెళ్తే అంతా నన్ను అనుమానంగా చూడ జొచ్చారు. ఒక మారాజు అననే అన్నాడు, “నీకు బుద్ధిలేద్రా? నీ ప్రతాపం చూపటానికి గుడ్డిదే కావలసి వచ్చిందా?” అని. ఆ మాటలకు నాకు పొడుచుకు చచ్చినంత పనయింది. ఇక ఆమెసంగతి చెప్పాలా? గుడ్లులేని కళ్ళబొంతలు నీళ్ళతో నిండేవి. ఎప్పుడైతే చూసే వాళ్ళకు మా మీద జాలి లేకుండా పోయిందో అప్పుడే విచ్చం ఇవ్వటంకూడా తగ్గిపోయింది.

ఇట్లా ఆమె లోలోపల కుళ్ళిపోయి, నీళ్ళాడే సమయానికి బలహీన పడిపోయి నీళ్ళాడలేక చచ్చి పోయింది. పుటినపిల్ల కూడా చచ్చిపట్టింది.

ఆమె పోవటంతో అడుక్కుతినటానికి అంతకు ముందున్న కంకాస్తా నాకు తేకుండా పోయింది ఇక అడుక్కుతినాలి. ఏ మొహం పెట్టుకొని అడుక్కునేట్టు? అంతకుముందు గుడ్డిది ఒకతే అడ్డున్నది గనుక సరి పోయింది. ఇప్పుడెట్లా అడుక్కోటం? ఏదన్నా పని దొరుకుతుందేమోనని నాలుగయిదురోజులు తిరిగి చూశాను. ఎక్కడా దొరకలేదు. కడుపు కాలుతూ వుంది. అడుక్కోవటంమొదలు పెట్టాను. నా కోసం అడుక్కో లేకా నాభార్య అస్పత్రిలో చచ్చిపోయిందనీ, శవాన్ని తగలెయ్యటానికి డబ్బులేదనీ అనుక్కోవటంమొదలు పెట్టాను. ఆనాటినుంచీ ఈనాటివరకూ అడుక్కుంటూనే వున్నాను. రకరకాల వేషాల్లో అడుక్కుంటున్నాను. అడుక్కోటానికి వేషాలు ఎందుకు అంటారా? వేషాలు వెయ్యకుండా, “నాకు ఆకలి అవుతూ వుంది” అంటే ఎవ్వరు పెడతారు అన్నం!

ఒకసారి, వేషాలు వెయ్యటంతో విసిగి నేరుగా అడుక్కోవటం మొదలు పెట్టాను. ఒక మేడముందు ఆగి, “బిచ్చం పెట్టమ్మా” అని కేక వేశాను.

“ఎద్దులాగా వున్నావు పని చేసుకోలేవు?” అన్నాడు.

తిండిలేక చచ్చే నేను ఎద్దులాగా వున్నానట! మరి ఆయన కళ్ళకు అట్లా కనపడుతున్నా కామాలు! పనిచేసుకో మంటాడు, ఎక్కడ దొరుకుతుంది పని? పోనీ, వీళ్ళందరూ పనిచేసుకునే పొట్టలు పెంచుకుంటున్నారా? తిలిదండ్రుల నుంచి వచ్చిందానిమీదేగా బతుకుతుంది! ఈయన మట్టకు ఈయనకు రెండు పెద్ద పెద్ద మేడలున్నాయి. అవి అద్దెకు ఇచ్చి వాటిమీద వచ్చేదాంతో కాలుమీద కాలు వేసుకొని బతుకుతున్నాడు. మావంటివాళ్ళు కనిపిస్తే “పనిచేసుకోలేవు” అంటాడు. వనంటే ఇదేనా? ఈయన చేసే దేనా? వాళ్ళ కట్లా కనిపిస్తుంది. నాటోటివాళ్ళు ఏదన్నా అంటే కస్సుమని ఇంత ఎత్తున లేస్తారు.

“దాటా” అని ఇంకేదో చెప్పటోయాను. చెప్పే దేముంది నా బొంద, బతిమాలటోయాను.

అయన ఇంత ఎత్తున లేచాడు. “చెప్పేది నీ క్కాద్రా? వెళ్తా, మెడమీద కర్రవేసి గెంటించ మంటావా?” అని నానా బండబూతులు కూశాడు. కొట్టలానికి మీద మీదకు వచ్చాడు.

ఏం చెయ్యాలి? ఇంకేమన్నా అంటే తంతాడు కూడాను. ఎవ్వరికి చెప్పకోవాలి? ఇంకా ఏదన్నా అంటే పోలీసులను పిలిపిస్తాడు. మా మొర అలకించేసి ఎవ్వరు “నాకు చెప్పొచ్చావు. నువ్వువదే కష్టమాత్రం ఏమిటి!” అని అడిగానే అనుకోండి. జనం వూరుకుంటారా, ఊరుకోరు. “నీ కెంత పొగర్రా” అని తలొకటి తగిలిస్తారు. అడగవలసినవి నాబోటి వాళ్ళకే చాలావుంటై. అయినా జనానికి జడిసి నోరు నొక్కుకుని వూరు కుంటాం. ఊరుకోకపోతే గడిచేది ఎట్లా!

ఆరోజు తేల్చుకున్నాను, నేరుగా ఆడుక్కోగూడదని; ఆకలి అని అడిగినంత మాత్రాన అన్నం పెట్టేవాళ్ళు వుండరని. అప్పటినుంచీ రక రకాల వేషాలతో పొట్ట పోసుకుంటున్నాను. ఒకరోజు ఇంకొక బిచ్చగాడు కలిశాడు. వాడూ నాలాంటివాడే. “ఇక్కడేముంది; గుడిదగ్గరైతే డబ్బు బాగా దొరుకుంది.” అన్నాడు వాడు, ఇద్దరం బయలుదేరాం. అప్పటి నుంచీ ఇక్కడే వుంటున్నాం.

ఇక్కడైనా నేరుగా ఆకలి అవుతూవుందని చెపితే ఎవ్వరూ డబ్బివ్వరు. వేషాలు వేస్తేనే డబ్బిచ్చేది. ఏ కుంటివాడిగానో, గుడ్డివాడిగానో ఏ కుష్టువాడిగానో కనవడాలి. అప్పుడుగాని డబ్బివ్వరు. అందుకని మేమంతా తలొకవేషం వేస్తాం. ఇక్కడ ములగిచెట్లు ఎక్కువగా వున్నాయి. దేవుడు ఈ ములగ చెట్లను ఇక్కడ మాకోసమే పెంచి వుంటాడు. ములగబంక తెల్లగానూ ఎర్రగానూ వుంటుంది. అది ఏ కాలికో, చేతికో, బీళ్ళకో పట్టిస్తే అక్కడ చీముతోను నెత్తురుతోనూ వున్న పెద్ద పుండులాగా వుండి చూసే వాళ్ళకు అసహ్యంగానూ, గాభాగానూ కనుపిస్తుంది నేను అది పూసు కొని నొప్పి నోర్చుకోలేనట్లు ఏడుస్తూ కూర్చుంటాను. మధ్య మధ్య పుండు పోటు పెడుతున్నట్లు పెడబొబ్బలు పెడుతూ వుంటాను. దేవుణ్ణి చూట్టానికి

వెళ్ళేవాళ్ళు నన్ను చూడకుండా వుండరు. చూచి ఎంతోకొంత ఇవ్వకుండా వుండరు. బాగానే గడిచిపోతా వుంది.

అయితే మేము చేస్తున్న తతంగం గుడి యజమానులకు తెలియదా— అని మీకు అనుమానం రావచ్చు. తెలుసు, ఎందుకు తెలియదు? అయితే మేము కూర్చునే స్థలానికి వాళ్ళు అద్దె తీసుకుంటూ వుండేవాళ్ళు. అంటే నేరుగా మా దగ్గర తీసుకునేవాళ్ళు కాదు. ఆ స్థలం అద్దెకు వేలం పాడే వాళ్ళు పాటలో కొట్టవేయించుకున్న వాళ్ళు రోజాకి పేడకి పావలకి మాకు అద్దెకు యిచ్చేవాళ్ళు. మా మా వరుమానాన్ని బట్టి స్థలం చిన్నదో పెద్దదో మేము అద్దెకు తీసుకుంటూ వుండేవాళ్ళం.

ఇది మోసం కాదా?— అని మీరు అడగవచ్చు. మోసమేనేమో? కాని యీ మాత్రం మోసం చెయ్యనిది ఎవ్వరు? ఒక వేళ ఇది మోసమే అయితే మేము జరగక మోసం చేస్తున్నాం. బాగా జరుగుతున్నా మోసం చేసే వాళ్ళ సంగతి ఏమిటి? మాకు పొట్ట గడవాలి. అకలి అవుతావుంది. అన్నం పెట్టమంటే ఎవ్వరూ పెట్టరు. అందుకని యీ వృత్తిలోకి దిగాం. కాని కావలిసినంత డబ్బు వుండి, నిజాయితీగా వుండే అవకాశం వుండి మోసం చేసే వాళ్ళ మా చేమిటి? తిండికి లేనివాళ్ళం గనుక యేమన్నా షరవాలేదని మమ్మల్ని అంటారు గాని, మోసం చెయ్యండి యెవ్వరు? ఇతరుల మాటెందుకు? మీ మాట చెప్పండి. మీలో వొక్కరయినా మోసం చెయ్యకుండా బతుకుతున్నారా? క్షణానికి వొక్క మోసం చెయ్యకుండా బతుకుతున్నారా? క్షణానికి వొక్కసారయినా మోసం చెయ్యకుండా వుంటున్నారా? ఇక మమ్మల్ని అంటారు ఎందుకు?

అరుగో మా వాళ్ళంతా బయలుదేరుతున్నారు. వాళ్ళ వేషాలన్నీ పూర్తయినాయి. మీరు ఆఫీసుకి ఎప్పుడూ వేసుకునే బట్టలే వేసుకొని వెళతారా? వెళ్ళరు. నేను పట్టణంలో వున్నప్పుడు చూషను. కోటూ లాగూ వేసుకుని మెడకు యేదో గుడ్డపీలిక చుట్టుకుని వెళతారు, మేమూ అంతే. ఏ వృత్తిలో వున్నవాళ్ళు ఆ వృత్తికి తగ్గ దుస్తులు వేసుకొని వెళ్ళాలి.

మాటల్లోపడి నేను వేషం వేసుకోటం ఇప్పటిదాకా మరచిపోయాను.

అరుగో మా వాళ్ళంతా వేషాలు పూర్తి చేసుకున్నారు. ఆ సాధుని చూశారా? ఆ జెడలన్నీ మర్రెచ్చెట్టు పాలతో తయారయినవే. మంచి మంచి తత్వాలు నేర్చుకున్నాడు; అని పాడుతూ కూర్చుంటాడు. అన్నీ తెలిసిన నాకే అతను పాడుతుంటే, 'నేను పొరపాటుపడ్డాను. నిజం సాధువే లాగుంది' అనిపిస్తుంది. ఏదైనా అలవాటు చేసుకోవటంలో వుంది. మా జమీందారు అంటుండేవాడు, 'అభ్యాసం కూసువిద్య' అని.

వింటున్నారా? కదలకుండా కూర్చున్న నన్ను చూచి, 'ఇంకా కదలవేం?' అంటున్నాడు సాధు

నే నింకా ములగబంక ఒంటికి పట్టించుకోవలసి వుంది. ములగబంక మొదట్లో వూరికే దొరికింది ఇప్పుడా ఆసామీ తడవ తడవకి బేడ తీసుకో కుండా యివ్వడు. ములగబంక మేము ఎందుకు కొంటూ వుందీ ఆయనకు తెలుసు. అయినా తెలియనట్లు నటిస్తాడు! మేమూ ఏదో పనివుండి కొన్నట్లు కొంటుంటాం. ఆయన ఆ వూర్లో పెద్ద మనుష్యుల్లో వొకడు. గుడి పెత్తం దారుల్లో ఒకడు. ఆ వూరికి యే గొప్పవాడు వచ్చినా, ఆయన ఇంట్లోనే దిగుతాడు. ఆయన మీటింగుల్లో ఉపన్యాసాలు కూడా ఇస్తాడు. ఒకరోజు అటుపక్కగా పోతూ ఆయన వుపన్యాసం విన్నాను. ఉపన్యాసం అవగానే అంతా ఆయన పేరుచెప్పి 'జై, జై' అని కేకలు వేశారు. 'ములగ బంకకూ జై' అని నాకు కేకవెయ్య బుద్ధి అయింది. 'మనకి ఎందుకు వచ్చిందిలే' అని వూరుకున్నాను.

'కదలవేరా?' అని మళ్ళీ కేకలేస్తున్నాడు సాధు. తాగేబీడీ నోట్లో నుంచి తీసి, బూతులు కూసి తుప్పుకున్న వూస్తున్నాడు. ప్రతిమాటకి ఒక బూతు కలపటం మాకు రివాజు.

నేను నెమ్మదిగా లేచాను. మరచేపొయ్యాను. ఇవ్వాల గుడిలో యేకో ఉత్సవం జరుగుతావుంది. పెద్ద పెద్ద వాళ్ళంతా వస్తారు. బాగా జనం వస్తారు. పెందలాడే వెళ్ళాలి. నాలుగు డబ్బులు గిట్టుబాటయ్యే రోజు యిది.

* * * *

మేము వెళ్ళి సోలుపుగా మా మా స్థలాల్లో కూర్చుని ఎవ్వరి పని వాళ్ళం ప్రారంభించేం. సాధువు పాటను లంకించుకున్నాడు; నేను ఏడుపుకి లంకించుకున్నాను ఒక్క క్షణంలో మా కేకలతో చెవులు చిల్లులు పడ జొచ్చినై. జనం బాగా వచ్చారు. గుళ్ళో వెళ్ళేవాళ్ళు వెళుతున్నారు, తిరిగి వచ్చేవాళ్ళు వస్తున్నారు. డబ్బులు బాగానే గిట్టుబాటు అవుతున్నాయి. ఒక పెద్దాయన కారులో వచ్చాడు. గుడి పెద్ద, పూజారి, ఊళ్ళో మాకు ములగ బంక అమ్మే పెద్దాయన వన్నాడన్నానే; ఆయనా ఎదురుగా వచ్చి గుళ్ళోకి తీసుకువెళ్ళి దేవుణ్ణి చూపించి మళ్ళీ తీసుకువచ్చారు. ఆ కారులో వచ్చిన పెద్దాయన మమ్మల్నందర్నీ ఒక్కసారి చూశాడు. “వీళ్ళందర్నీ ఇక్కడ నుంచి తప్పించి వెయ్యటం మంచిది” అన్నాడు.

ఆ మాటలకు మా ప్రాణాలు గతుక్కుమన్నాయి.

“అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను. యెక్కడికి వంపుతాం? యెక్కడి కన్నా వంపితే దొంగలుగా తయారై జనాన్ని వేపుకుతింటారు” అన్నాడు, మాకు ములగబంక అమ్మే పెద్దమనిషి.

“ఏదో చూడాలి” అన్నాడు కారుమీదవచ్చిన పెద్దమనిషి.

“అనాదినుంచీ దేవుణ్ణి ఆశ్రయించుకొని బ్రతుకుతున్నారు. ఇదీ ఒకందుకు బాగానే వుంది. వుండనివ్వండి. మనకేం నష్టం” అన్నాడు ములగబంక అమ్మే పెద్ద మనిషి.

“భగవంతుడికి నగలూ నాణ్యాలూ ఎంత అవసరమో, బీదవాళ్ళు, ఏడుపులూ, మొత్తుకోళ్ళూ అంత అవసరం. వీళ్ళ ఏడుపులూ మొత్తుకోళ్ళు వినబడకపోతే, భగవంతుడికి నిద్రపడుతుందని నేను అనుకోను. ఎందుకు భగవంతుడికి కష్టం కలిగించాలి? ఈ గుడి కట్టించిన దగ్గరనుంచీ వీళ్ళు వుంటున్నారు. ఉండనివ్వండి” అన్నాడు పెద్దపూజారి.

నేను ఒక్క క్షణం యేడుపు ఆపి తుసుక్కున నవ్వుకున్నాను. ఇక మాకు వచ్చిన యిబ్బంది ఏమీలేదు. కాకపోతే పూజారి మామూలు ఎక్కువ అడుగుతాడు; ములగబంక ధర యెక్కువ పలుకుతుంది!